

**Sprawozdanie z realizacji
Programu Wspierania Rodziny
dla Miasta Wałbrzycha
w roku 2023**

Wałbrzych, marzec 2024

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - d) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo — wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy Wałbrzych.

Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 przyjęto uchwałą Rady Miasta Wałbrzycha nr XLIII/497/21 z dnia 21 grudnia 2021 r.

Program stworzono z myślą o rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin, które mają ograniczone prawa rodzicielskie, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Celem głównym Programu jest odnowienie utraconych lub osłabionych zdolności rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych, stworzenie spójnego systemu wsparcia w/w rodzin poprzez współpracę osób, instytucji, organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci, poprawa funkcjonowania rodzin, a tym samym pozostanie dzieci w rodzinach biologicznych jest możliwe tylko dzięki współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, a jego monitorowanie odbywa się na bieżąco poprzez analizy jakościowe i ilościowe oraz sporządzanie corocznych sprawozdań i przedkładanie ich Radzie Miejskiej Wałbrzycha w terminie do 31 marca każdego roku.

Zadania dotyczące wspierania rodzin wykonywane są poprzez analizę sytuacji rodziny, przyczyn kryzysu w rodzinie przy wykorzystaniu narzędzi diagnostycznych, a także poprzez podejmowanie interwencji w środowiskach w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia,

prowadzenie poradnictwa psychologicznego i działań profilaktycznych, pracy socjalnej i asystentury rodziny. Działania podejmowane w ramach Programu Wspierania Rodziny, to również kompleksowe wsparcie kobiet w ciąży w szczególności w ciąży powikłanej oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Praca socjalna prowadzona w rodzinach zagrożonych występowaniem trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celem pracy socjalnej jest pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna w głównej mierze realizowana jest przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W 2023 r. wśród 1435 rodzin z dziećmi (w tym 358 rodzin niepełnych) objętych wsparciem tut. Ośrodka bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego występowała w 344 rodzinach w tym: 251 rodzinach niepełnych i 61 rodzinach wielodzietnych.

Dominującymi problemami w w/w rodzinach był: alkoholizm, uzależnienie od środków psychoaktywnych, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc oraz niepełnosprawność. Procedura „Niebieskie Karty” prowadzona była w 31 rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny.

Praca z rodziną prowadzona przez asystentów rodzin.

Zgodnie z zasadami i formami wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych praca asystenta rodziny skupiała się na wsparciu rodzin wychowujących dzieci w prawidłowym wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz pomocy rodzinom, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej w celu ich powrotu pod opiekę rodziców.

Regularnie organizowane były spotkania, dotyczące funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w których uczestniczy rodzina, pracownik socjalny, asystent rodziny oraz w ramach potrzeb specjaliści (pedagodzy, psychologzy, kuratorzy, przedstawiciele szkół i innych instytucji pracujących na rzecz rodziny).

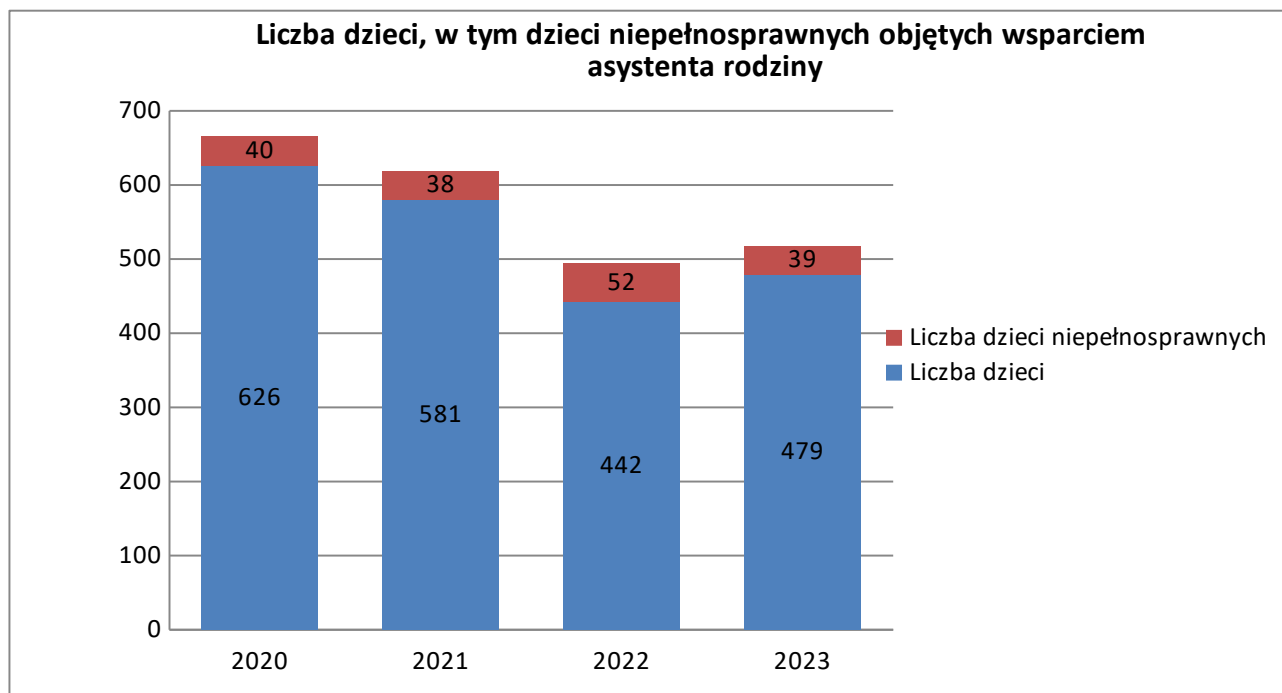
Rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo - wychowawcze, zapewnione jest wsparcie, które polega w szczególności na wzmocnieniu roli i funkcji rodziny poprzez: analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad a następnie sporządza wniosek o przyznanie asystenta rodziny, na podstawie którego następuje objęcie rodziny wsparciem. W przypadkach gdy rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej nie zgadza się na współpracę z asystentem

rodziny lub współpraca ta nie przynosi efektów, ustawa obliuguje pracownika socjalnego do dokonania analizy sytuacji rodziny i wnioskowania o przyznanie rodzinie asystenta rodziny postanowienia Sądu.

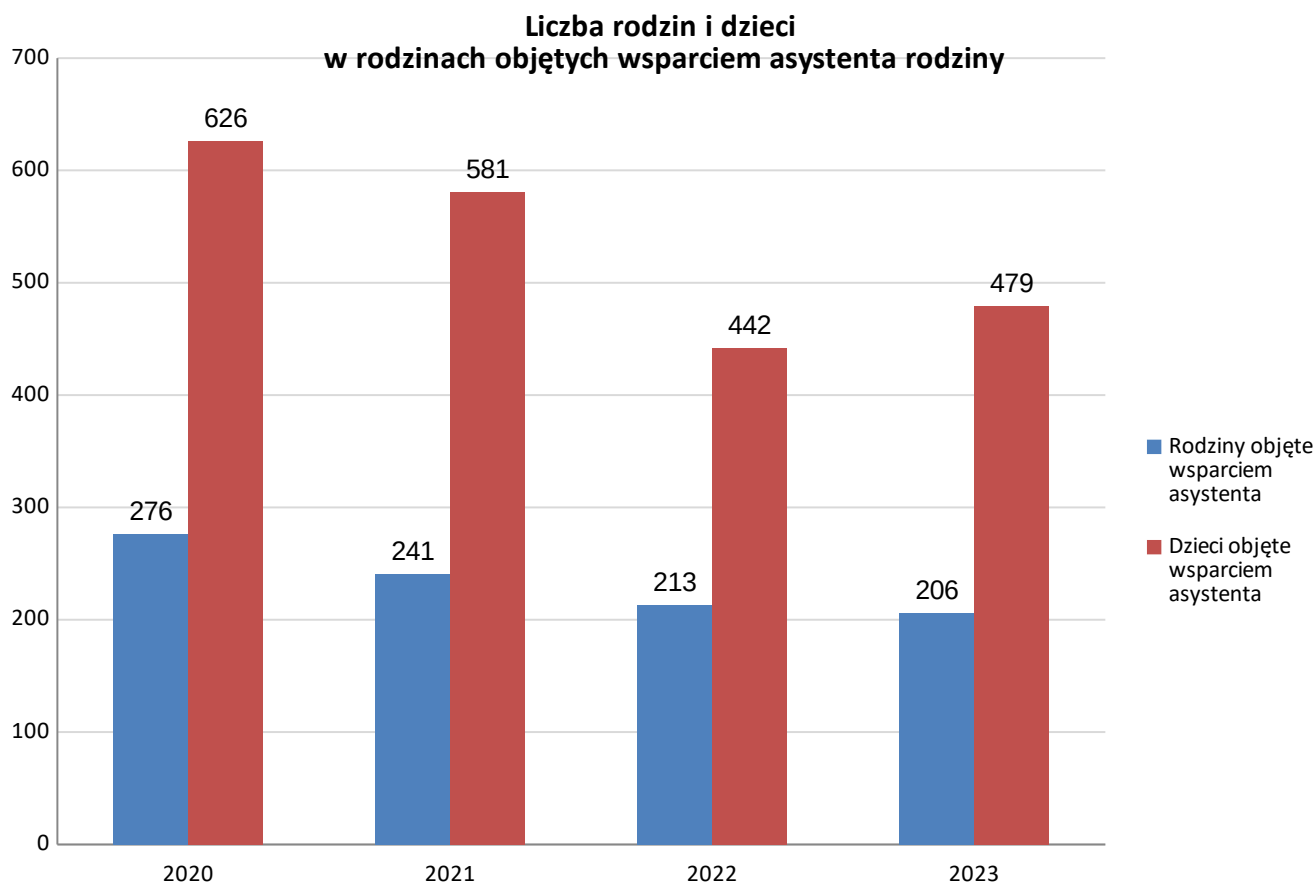
W 2023 r. z wniosku pracownika socjalnego asystenci rodzin objęli wsparciem 64 rodziny, łącznie prowadzono współpracę z 206 rodzinami w tym z 39 rodzinami zobowiązanymi do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd oraz 2 rodzinami z Ukrainy.

Współpraca z asystentem jest możliwa tylko po wyrażeniu zgody przez rodzinę i zostaje zakończona wraz z realizacją planu pracy, zerwaniem współpracy przez klienta lub brakiem efektów współpracy.

Wsparciem asystenta rodziny objęto **479 dzieci** (w tym 4 dzieci z Ukrainy) z czego 39 dzieci to dzieci niepełnosprawne, w szczególności dzieci niepełnosprawne intelektualnie, dotknięte ADHD, zaburzeniami ze spektrum autyzmu, FAS.

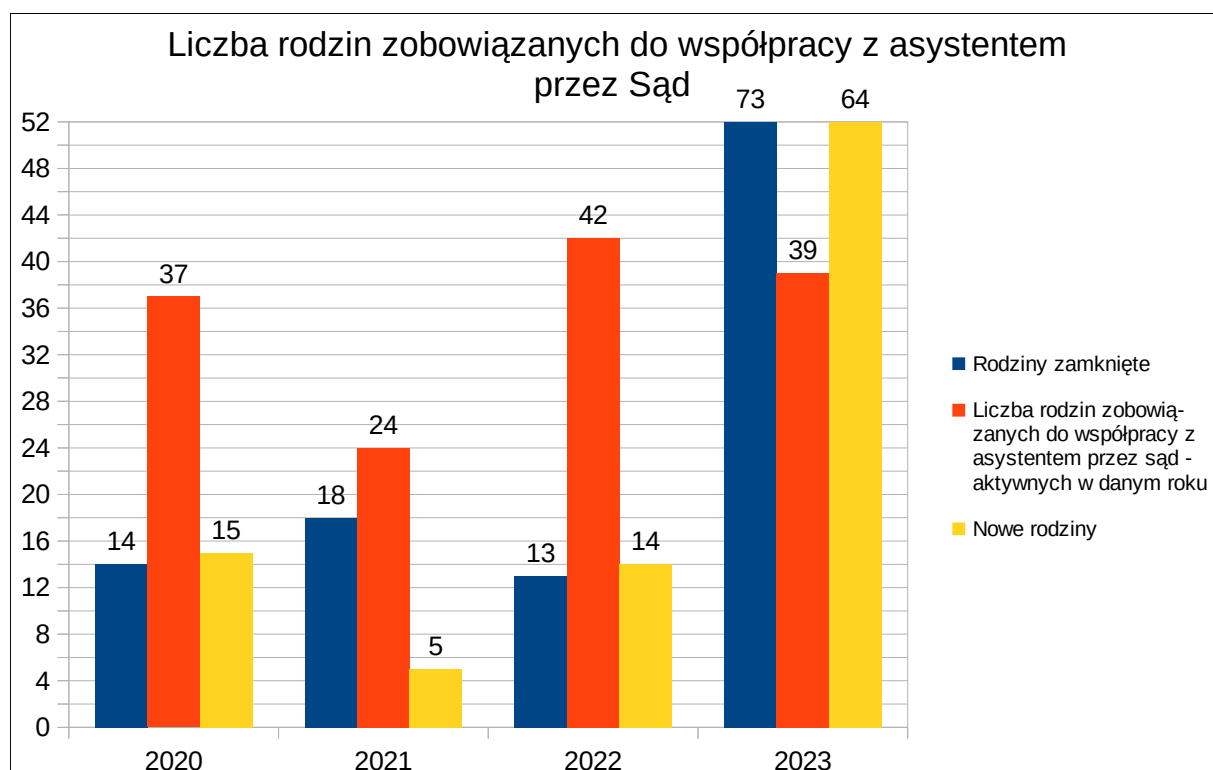
Rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi chętnie podejmowały działania celem osiągnięcia zamierzonych efektów zgodnie z wyznaczonym wspólnie planem pracy. Ścisła współpraca z asystentami rodziny dała możliwość usamodzielnienia się rodzin. Rodziny uczestniczyły w organizowanych przez dział spotkaniach grupy „Na niebiesko” dla rodziców dzieci w spektrum autyzmu i z niepełnosprawnościami.

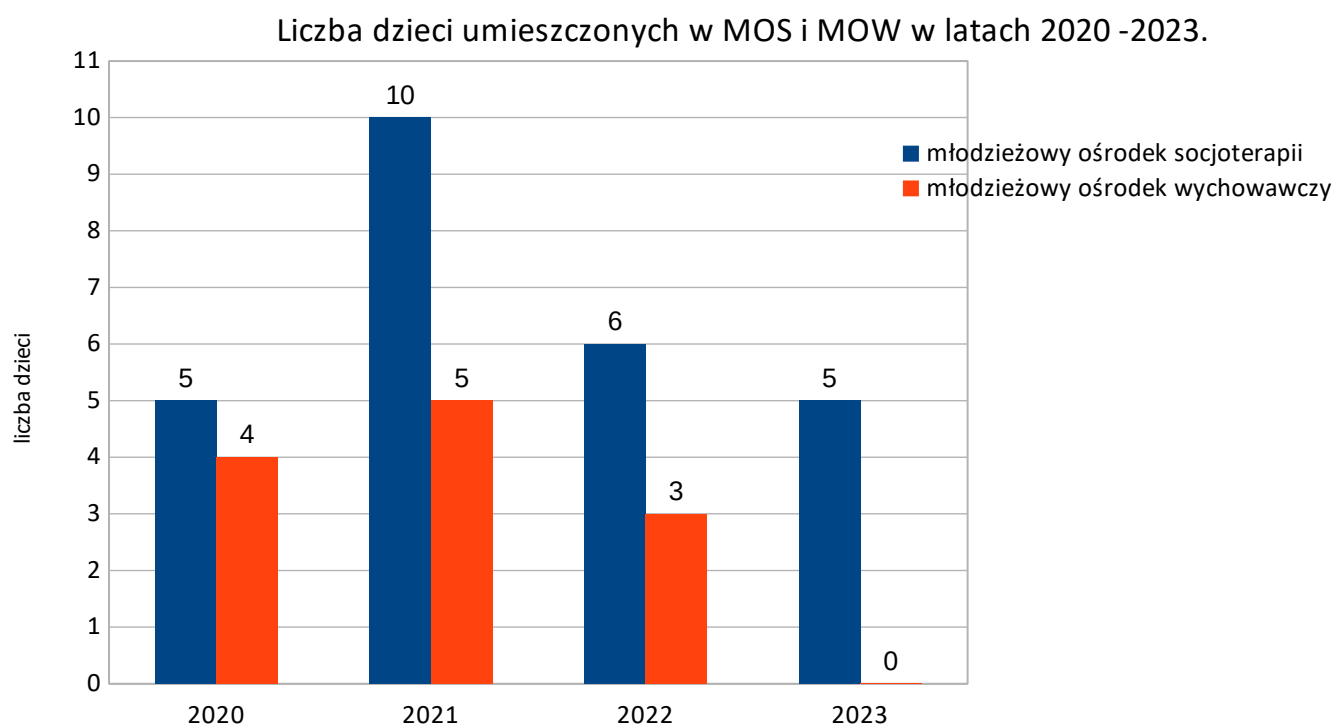
Ok. 40 % Rodzin, w których zdiagnozowane są trudności opiekuńczo-wychowawcze objęte są pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych oraz korzystają ze wsparcia specjalistów Działu Profilaktyki tut. Ośrodka.

W 2023 r. asystenci rodzin, spośród 344 rodzin ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo-wychowawczymi objęli wsparciem 206 rodzin, co stanowi ok. 60 % rodzin, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze.

W przypadkach gdy rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej a nie wyraża zgody na współpracę, pracownik socjalny może złożyć wniosek do Sądu o podjęcie działań w trybie art. 109 ustawy krio - zobowiązanie rodziny do współpracy z asystentem.

Liczba rodzin objętych wsparciem z postanowienia Sądu, utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do roku 2022. W 2023 r. asystenci rodziny współpracowali z 39 rodzinami zobowiązanymi do współpracy przez Sąd.

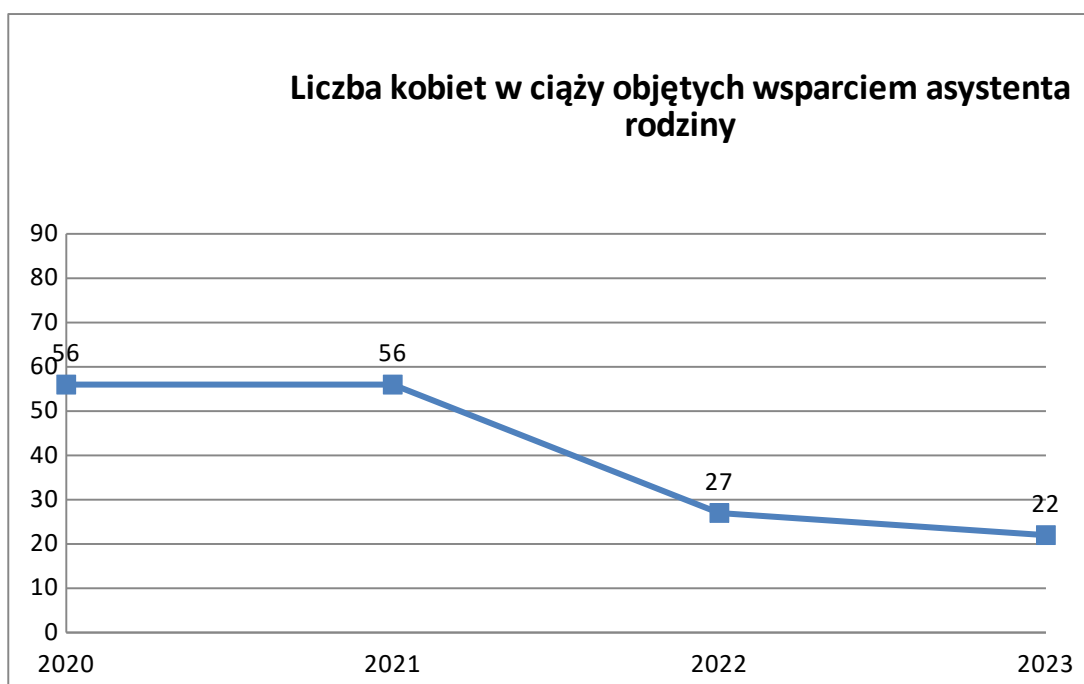
Dzieci i młodzież nie realizujący obowiązku szkolnego lub przejawiający zachowania demoralizacyjne na wniosek rodzica lub Sądu umieszczane są w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym lub w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym.

Realizacja zadań wynikających z ustawy „Za Życiem.”

Asystenci rodzin w miejscu zamieszkania matek w ciąży, przeprowadzali indywidualne treningi z zakresu umiejętności opiekuńczych, przekazywali wiedzę na temat prawidłowego sprawowania opieki nad nowo narodzonym dzieckiem, a także prowadzenia zdrowego stylu życia, prawidłowej diety, powstrzymywania się od nałogów. Współpracowali oraz monitorowali wizyty położnej. Wspierali i pomagali w codziennej pielęgnacji dziecka po jego narodzeniu.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy „Za życiem” asystenci rodzin udzielali wsparcia poszczególnym członkom rodziny, prowadząc treningi podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, treningi czystości, prowadzenia gospodarstwa domowego, budowania własnej samooceny i poczucia własnej wartości, gospodarowania budżetem domowym, przedstawiano formy spędzania czasu wolnego z dziećmi. Zgodnie z ustawą „Za życiem” kobieta w ciąży, która zgłosi się do tego Ośrodka otrzyma wsparcie asystenta rodziny, jak również zostanie stworzony dla niej indywidualny katalog możliwego wsparcia.

Zgodnie z ustawą za życiem wsparciem w 2023 r. objęto 22 kobiety w ciąży.

W związku ze zdiagnozowanymi problemami opiekuńczo – wychowawczymi rodziców i dzieci asystenci rodzin kierowali na konsultacje do pedagoga oraz do psychologa (tabela nr 1). Choroby lub zaburzenia psychiczne występowały u 53 osób, a leczenie podjęło 30 osób (tab. Nr 2.). Uzależnienie od alkoholu i narkotyków występowało u 106 osób (tabela nr 3).

W 2023 r. na 206 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny niepełnosprawność wśród osób dorosłych występowała w 26 rodzinach (tabela nr 4).

Tabela 1. Liczba osób objętych wsparciem asystenta skierowanych do pedagoga i psychologa w latach 2020-2023.

Specjalista	2022	2023
pedagog	122	125
psycholog	72	71

Liczba odbytych konsultacji w latach 2020-2023.

Pedagog	2020	2021	2022	2023
Liczba konsultacji	425	722	462	597

Tabela 2. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, u których zdiagnozowano problemy psychiczne w latach 2022-2023.

Rok	2022	2023
Liczba osób u których występowały choroby lub zaburzenia psychiczne	58	53
Liczba osób, które podjęły leczenie	42	30

Tabela 3. Liczba osób uzależnionych objętych wsparciem asystenta, w stosunku do osób, które podjęły leczenie w latach 2022-2023.

Rok	2022	2023
Uzależnienie od alkoholu		
Liczba osób uzależnionych	71	74
Liczba osób, które podjęły leczenie	33	52
Uzależnienie od środków psychoaktywnych		
Liczba osób uzależnionych	37	32
Liczba osób, które podjęły leczenie	17	11

Tabela 4. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem asystenta w latach 2022-2023.

Rok	2022	2023
Liczba rodzin ogółem	213	206
Osoby pełnoletnie niepełnosprawne	42	19
Osoby pełnoletnie głuchonieme	4	4

Działania podejmowane przez asystentów rodziny mające na celu powrót dzieci pod opiekę rodziców biologicznych.

Uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, przemoc wobec dzieci, bierność w podejmowaniu działań ze strony rodziców, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, oraz sytuacje tj. zaburzenia psychiczne, zakład karny, pozostawienie w szpitalu, to główne powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Głównym celem współpracy asystenta z rodziną, w której dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej jest ich powrót pod opiekę rodziców biologicznych. Jeśli do zabezpieczenia dziecka w pieczy dochodzi w trakcie realizacji planu pracy, asystent sporządza aneks, który zawiera niezbędne do podjęcia działania przez asystenta i rodzinę.

Asystent rodziny prowadzi ścisłą współpracę z działem Pieczy Zastępczej, a także z placówkami do których trafia dziecko po zabezpieczeniu. Uczestniczy w spotkaniach odbywających się w DPZ lub COPOW, sporządza opinie dot. funkcjonowania rodziny.

Zapoznaje się z planem pomocy dziecku, ściśle współpracuje z koordynatorem DPZ. Podejmuje z rodziną działania, które są spójne z działaniami zawartymi w planach DPZ i domami dziecka.

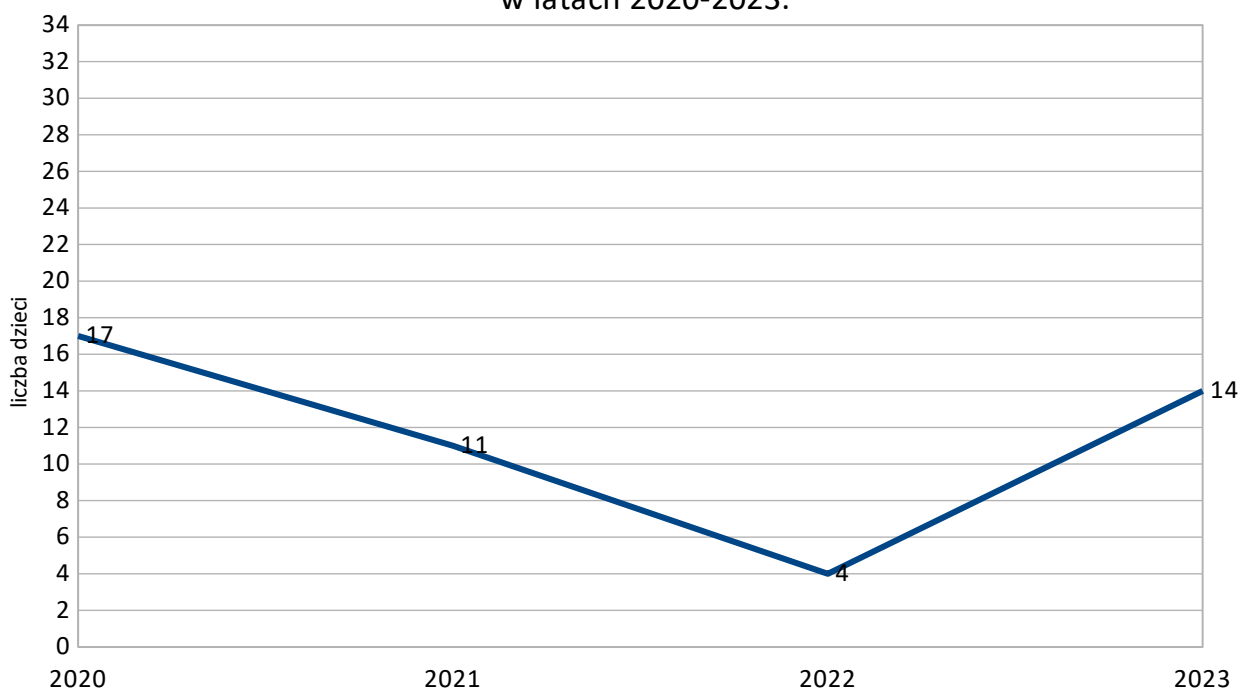
W porównaniu do roku 2022 w roku sprawozdawczym, znacznie spadła liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z powodu zażywania alkoholu, środków psychoaktywnych przez rodziców oraz przemocy wobec dzieci w dalszym ciągu jednak, uzależnienia są przyczyną ponad 52 % zabezpieczeń.

Tabela 5. Liczba dzieci zabezpieczonych w pieczy zastępczej w trakcie współpracy z asystentem rodziny, według przyczyn zabezpieczenia w latach 2022- 2023.

Przyczyna umieszczenia	2022	2023
nadużywanie alkoholu przez rodziców	16	12
zażywanie środków psychoaktywnych przez rodziców	17	11
przemoc wobec dzieci	10	5
brak podstawowych kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i współpracy z asystentem rodziny	10	15
inne (zaburzenia psychiczne, zakład karny, pozostawienie w szpitalu)	7	10
Łącznie	60	53

W 2023 r. w 6 rodzinach od objęcia wsparciem przez asystenta rodziny w okresie (od 1 dnia do 2 m-cy) doszło do zabezpieczenia 8 dzieci w pieczy zastępczej. W każdym z tych przypadków powodem skierowania do objęcia wsparciem jak i powodem zabezpieczenia było silne uzależnienie od alkoholu i/lub narkotyków. Wszystkie z powyższych rodzin zerwały współpracę z asystentem po zabezpieczeniu dzieci.

Liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodziców biologicznych w latach 2020-2023.

W 2023 r. rodziny chętniej współpracowały z asystentem rodziny i podejmowały działania na odzyskanie dzieci niż w latach ubiegłych. Obserwuje się znaczny wzrost dzieci, które opuściły pieczę zastępczą i powróciły do rodziców biologicznych oraz spadek dzieci zabezpieczonych w porównaniu do roku 2022 r.

Z uwagi na podjęte działania przy wsparciu asystenta rodziny w 2023 r. do rodzin biologicznych powróciło 14 dzieci.

Po objęciu wsparciem asystent wraz z rodziną sporządza plan pracy, którego celem głównym jest przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzinie. Plan pracy zawiera cele szczegółowe wynikające z potrzeb rodziny oraz wskazań do pracy pracownika socjalnego a także niezbędne do podjęcia działania oraz zamierzone efekty. Realizacja planu pracy służy utrzymaniu dzieci w rodzinie biologicznej lub ich powrotowi do domu, w przypadku gdy przebywają w pieczy

zastępczej.

W 2023 r. zakończono współpracę z 73 rodzinami, z czego założone cele osiągnięto w 31 rodzinach, współpracę z asystentem rodziny zerwało 26 rodziny (wyjazd z miasta Wałbrzycha, niechęć do pracy nad odzyskaniem dzieci) z powodu braku efektów zakończono współpracę z 16 rodzinami, które zostały objęte pracą socjalną pracownika socjalnego.

Powody zakończonej współpracy przedstawia poniższa tabela.

Rok	BRAK EFEKTÓW	OSIĄGNIĘCIE CELÓW	ZERWANIE WSPÓŁPRACY
2021 r.	24	56	21
2022 r.	9	38	21
2023 r.	16	31	26

Działania podejmowane przez asystentów rodziny mające na celu podnoszenie kompetencji rodzin.

Asystenci rodziny pracują z rodzinami objętymi wsparciem nad realizacją wspólnie sporządzonego planu pracy. W miejscu zamieszkania rodzin przeprowadzają treningi podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, treningi czystości, prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania budżetem. Wskazują rodzicom sposoby spędzania czasu wolnego z dzieckiem, mające na celu wzmocnienie więzi rodzinnych oraz relacji rodzic-dziecko, a także wspierających prawidłowy rozwój dziecka. Zachęcają rodziny do uczestnictwa w życiu społecznym poprzez organizowane przez asystentów i pedagogów działania oraz wskazywanie wydarzeń rodzinnych i kulturowych na terenie miasta.

Asystenci towarzyszą rodzinom podczas zakupów, wizyt w przychodniach zdrowia, poradniach, urzędach, pomagają przy rejestracji i uzupełnianiu dokumentów. Monitorują realizację obowiązku szkolnego dzieci poprzez współpracę z wychowawcami oraz pedagogami szkolnymi, pomagają dzieciom w odrabianiu zadań domowych, wskazują rodzicom konieczność zapewnienia dziecku niezbędnych przyborów szkolnych oraz miejsca do nauki.

Asystenci rodziny podejmując działania na rzecz rodzin objętych wsparciem współpracują ze wszystkimi instytucjami, w których zainteresowaniu jest rodzina: kuratorami, wychowawcami i pedagogami ze szkół, przedszkoli, świetlicami, placówkami ochrony zdrowia, policją, strażą miejską, Młodzieżowymi Ośrodkami Wychowawczymi, Młodzieżowymi Ośrodkami

Socjoterapeutycznymi oraz organizacjami pozarządowymi, Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej (7 Niebo, Zielony Zakątek), Fundacją Kalejdoskop Autyzmu, Fundacją Dobrostan, Polskim Związkiem Głuchych .

Działania podejmowane przez pedagogów Działu Wspierania Rodziny mające na celu podnoszenie kompetencji rodzin.

Pedagodzy DWR obejmują rodziny wsparciem na podstawie skierowania, sporządzonego przez asystenta. Pedagodzy prowadzą indywidualne konsultacje ze wszystkimi członkami rodziny, którzy wymagają takiego wsparcia. Konsultacje odbywają się zarówno w miejscu zamieszkania rodziny jak i w biurze w Centrum Aktywności Lokalnej. Pedagog wraz z rodziną w odpowiedzi na potrzeby ustala cele pracy, które realizowane są poprzez pedagogizację, treningi opiekuńczo-wychowawcze, wskazywanie prawidłowych metod wychowawczych, właściwych sposobów reagowania rodzica na pojawiające się problemy wychowawcze, przedstawianie metod wspierania prawidłowego rozwoju dziecka. Pedagog udziela wsparcia pedagogicznego również dzieciom poprzez naukę rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami, wskazywanie właściwych zachowań, omawianie i pomoc w szukaniu rozwiązań problemów dziecka. Pedagodzy co trzy miesiące sporządzają okresową ocenę współpracy z rodziną, w której uwzględniają podjęte działania oraz obszar do dalszej współpracy, jeśli rodzina jej wymaga.

W 2023 r. pedagogzy DWR przeprowadzili 597 indywidualnych konsultacji.

W celu aktywizacji społecznej rodzin przez asystentów i pedagogów prowadzone są zajęcia i warsztaty edukacyjne.

Przeprowadzono min. warsztaty:

- Cykl warsztatów „Sami nie wiemy co jeszcze możemy”.
- „Eko warsztaty plastyczne” przeprowadzane podczas wydarzeń rodzinnych na terenie naszego miasta (eko - krasnale, eko - gniotki, eko - łapacze snów, „papierowe zwierzęta”).
- Cykl zajęć sensorycznych dla dzieci.
- Warsztaty „Świadomego Macierzyństwa”.
- Warsztaty Kulinarne.
- Warsztaty Plastyczne „Wielkanocne Jajo”.
- Dzień Wiosny – konkurs na najpiękniejszą Marzannę.
- Porozmawiajmy o pornografii – warsztaty prowadzone przez pedagogów.

- Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowuję czyli kocham, rozumiem i wymagam” – warsztaty prowadzone przez pedagogów.

W proponowanych warsztatach i działaniach wzięło udział 126 osób.

Członkowie rodzin kierowani byli do pedagogów, psychologów i innych specjalistów. Przeprowadzono dwie edycje „Warsztatów dla rodziców”.

Celem warsztatów było podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Warsztaty ukończyło 29 osób.

Asystenci wspierali podopiecznych w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych poprzez uczestniczenie w szkoleniach, projektach, stażach celem podjęcia zatrudnienia. Rozwiązywali problemy mieszkaniowe, materialne, zdrowotne, prawne, rodzinne, uczestniczyli w każdym aspekcie życia rodzinnego. W 2023 r. 5 rodzin uzyskało lokal socjalny.

Asystenci rodzin od 2023 r. kontynuowali projekt socjalny: **„Chodź, poznaj, pokochaj”**, którego celem było pokazanie rodzinom z dziećmi pięknych okolic naszego miasta jak również ukazanie form spędzania czasu wolnego. Ponadto miał on zapobiegać marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Realizacja projektu pokazała jak rodzice angażują swoje dzieci w wspólną integrację, jak wyglądają relacje na płaszczyźnie rodzic-dziecko. Ponadto zauważalna była troska rodzica o swoje dziecko lub dzieci.

Rodzice nadal wspierają się i spotykają w ramach grupy samopomocowej **„Liga mistrzów”**. Grupa ma na celu poprzez współdziałanie, ułatwienie jej członkom radzenie sobie z obciążeniami socjalnymi oraz psychicznymi. Grupa dedykowana jest osobą dotkniętym wieloma problemami społecznymi (niskie kompetencje opiekuńczo- wychowawcze, alkoholizm, narkomania, nikotynizm). Spotkania odbywają się raz w miesiącu i obejmują wzajemne wsparcie przy pokonywaniu trudności, zdobywanie wiedzy na temat trudnych sytuacji społecznych, poznawanie nowych form radzenia sobie z problemami , aktywizację społeczną (pomoc instytucją lokalnym np. zbieranie karmy dla schroniska dla zwierząt, wyprowadzanie psów, udział w kiermaszach, organizowanie warsztatów kreatywnych, wspólne wyjścia na przykład do kina itp.).

Nadal też przynajmniej raz w miesiącu spotykają się rodzice dzieci z niepełnosprawnościami w ramach grupy wsparcia **„Spotkania na Niebiesko”**. Celem spotkań jest integracja rodziców wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami, reintegracja społeczna, wymiana doświadczeń, aktywne spędzanie czasu wolnego. Organizowane były spotkania ze specjalistami, gośćmi byli psychologowie, neurologopeda, couch mentalny, trener TUS, założycielki fundacji Dobrostan oraz przedstawiciele szkół specjalnych.

Przeprowadzane były warsztaty min. oddechowe, spotkania warsztatowe z psychologiem, nordic walking, warsztaty zdrowego myślenia oraz zdrowego egoizmu. Corocznie członkowie grupy oraz zaproszeni goście uczestniczą w obchodach Światowego Dnia Autyzmu oraz Międzynarodowego Dniu Osób z Niepełnosprawnościami.

Zostały zorganizowane wycieczki integracyjne do Chicken - Landu, Palmiarni, do ZOO w Łącznej, a także wyjścia na basen oraz wspólne wyjścia plenerowe z ogniskiem i pieczeniem kiełbasek. „Spotkania na niebiesko”, to także wymiana doświadczeń rodziców, poznawanie się podczas swobodnej rozmowy przy kawie.

Grupa wsparcia powstała z uwagi na fakt udzielanego wsparcia rodzinom posiadającym dzieci niepełnosprawne w tym z spektrum autyzmu. Rodzice wymieniają się doświadczeniami, uwagami dot. postępowania z dziećmi, spotykają się z specjalistami.

Grupa wsparcia „**DOBROSTAN**”, której głównym celem jest podnoszenie jakości życia chorych i osób bliskich. Poprawa komunikacji chorego z otoczeniem, nauka radzenia sobie z bólem emocjonalnym i stresem. W trakcie warsztatów uczestnicy opracowują własny plan zdrowienia, wymieniają się doświadczeniami i stają się dla siebie wsparciem. Po ukończeniu warsztatów posiadają wiedzę jak samodzielnie efektywniej radzić sobie w kryzysie choroby. Ze wsparcia w 2023 r. skorzystały 43 osoby.

Wsparcie asystenta rodziny w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży.

W Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży asystent rodziny podejmuje działania celem podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, wyjścia z bezdomności poprzez złożenie wniosku dot. otrzymania lokalu socjalnego, podjęcia zatrudnienia poprzez uczestnictwo w projektach, stażach. Przeprowadził treningi gospodarowania budżetem domowym, treningi kulinarne, utrzymania porządku w zajmowanym pomieszczeniu.

Zorganizował zajęcia sensoryczne dla dzieci, które naprzemiennie prowadziło 7 matek. Zajęcia zostały zorganizowane z uwagi na potrzebę poprawy relacji na płaszczyźnie rodzic-dziecko. Matki zaproponowały formę poprowadzenia zajęć samodzielnie, z wykorzystaniem własnych pomysłów, czego efektem było wzmocnienie więzi. Przeprowadzane były indywidualne konsultacje pedagogiczne.

Podejmowano działania:

- Cykl warsztatów kulinarnych;
- Warsztaty Świadomego Macierzyństwa;

- Wykonano ozdoby świąteczne;
- Dzień Wiosny;
- Warsztaty „Agresja to nie przemoc”;
- Warsztaty pielęgnacji noworodków.

W celu doskonalenia umiejętności i warsztatu pracy asystenci rodzin uczestniczyli w szkoleniach, o tematyce:

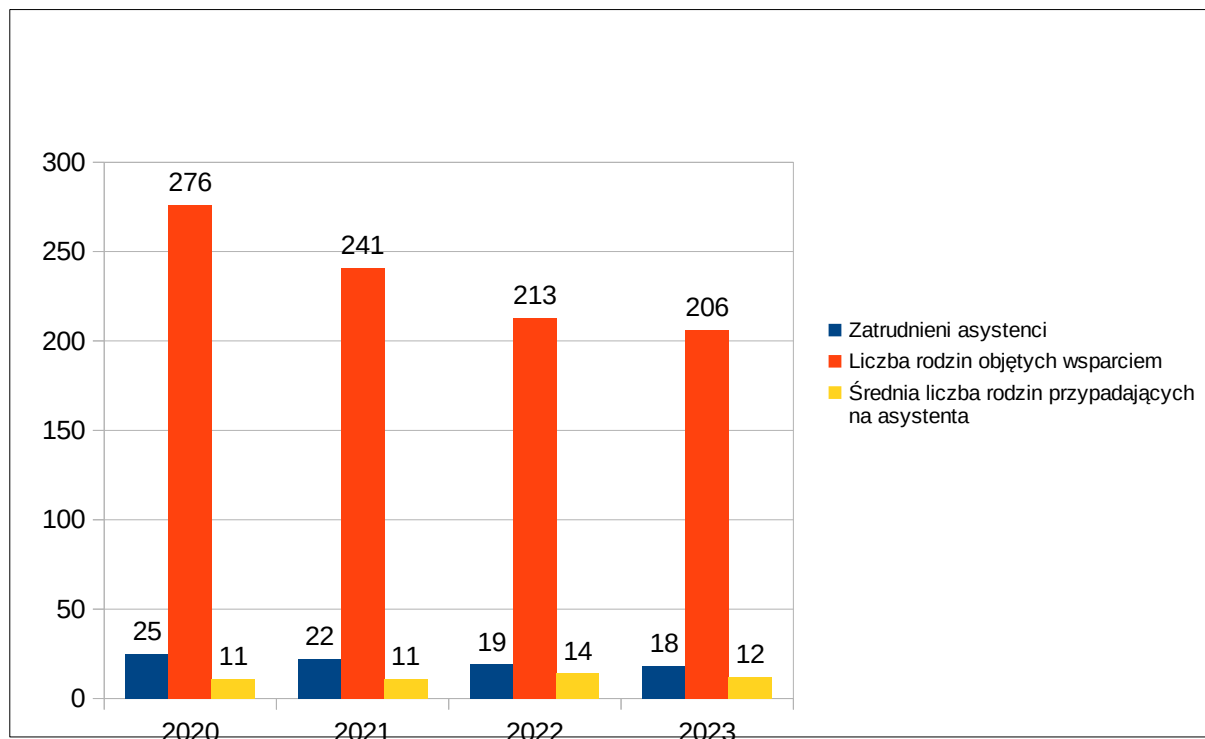
- Szkoła dla rodziców i wychowawców;
- Agresja w sieci- przeciwdziałanie cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży;
- Trener Kontroli Złości;
- Trener Umiejętności Społecznych Dzieci I Młodzieży;
- Płodowy Zespół Alkoholowy;
- Trudne dziecko – bunt czy reakcja na czynniki środowiskowe;
- Budowanie lokalnego systemu wspierania rodziny;
- Analiza normy oraz patologii "Zaburzenia osobowości".

W związku z realizacją przez Gminę Programu „Opieka Wytchnieniowa” 2 rodziny mogły skorzystać z tej formy wsparcia. 15 dzieci objętych wsparciem, skorzystało również z bezpłatnych kolonii zorganizowanych przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. 7 dzieci należy do drużyn harcerskich ZHP.

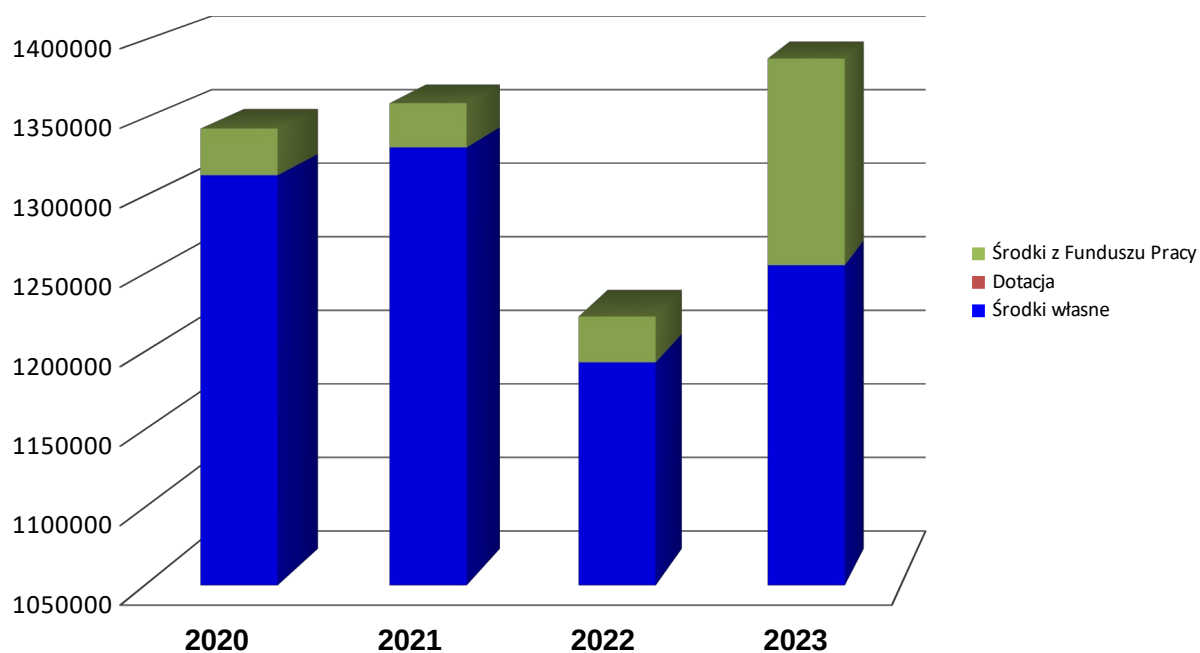
Zatrudnienie asystenta rodziny

Zgodnie z wymogami ustawy zw/w ustawy gmina realizuje obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny. Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w Dziale Wspierania Rodziny było zatrudnionych 18 asystentów rodzin. Zgodnie z obowiązującą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy za życiem asystent rodziny pracował nie więcej niż z 15 rodzinami, średnio miał pod opieką 12 rodzin. Asystent rodziny pracuje w systemie zadaniowym. Zatrudnieni asystenci finansowani są ze środków własnych Gminy oraz środków z Funduszu Pracy. W 2023 r. w ramach programu „Asystent rodziny 2023” z Funduszu Pracy pozyskano kwotę 25 948,56 zł na dofinansowanie do dodatku do wynagrodzenia asystentów rodziny. Dofinansowanie otrzymało 14 asystentów. Ponadto w ramach programu pozyskano dotację w wysokości 117 509,02 zł na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystentów rodzin.

Zatrudnienie asystentów rodziny w latach 2020-2023.

Środki finansowe na zatrudnienie asystentów rodziny według źródeł finansowania

Pomoc w formie rodzin wspierających.

W ramach działań mających na celu pomoc rodzinom w formie rodzin wspierających w 2023 r. jedna rodzina, wspólnie z asystentem rodziny udzielała dodatkowego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Pomoc rodziny wspierającej udzielana była poprzez poradnictwo z zakresu wychowania i opieki nad dzieckiem, wsparcie emocjonalne, ukazywanie zabaw i sposobów organizowania czasu wolnego, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodzina nie ubiegała się o zwrot kosztów udzielonego wsparcia

Plan Działu Wspierania Rodziny na 2024 r.

- ✓ współpraca z pieczęcią zastępczą w celu wielopoziomowej pracy z rodziną nad powrotem dzieci pod opiekę rodziców biologicznych,
- ✓ w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy prowadzenie warsztatów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i rodziców,
- ✓ współpraca z Polskim Związkiem Głuchych w celu podniesienia kompetencji niezbędnych do kompleksowego udzielania wsparcia rodzinom głuchoniemym,
- udział w projektach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej,
- pozyskanie grantów na realizowanie działań podejmowanych wobec rodzin z dziećmi,
- pozyskanie i zatrudnienie asystentów rodzin,
- prowadzenie warsztatów opartych na terapii Simontonowskiej dla rodziców dzieci przewlekle chorych.
- Regularne zajęcia „Zumba” dla rodziców i dzieci w ramach grupy „Spotkania na Niebiesko”
- Utworzenie grupy teatralnej dla dzieci „Krasnale”

Ponadto będą kontynuowane:

- warsztaty dla rodziców wzmacniające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze;
- warsztaty „sami nie wiemy co jeszcze możemy” aktywizujące rodziców do prowadzenia zajęć;
- zajęcia sensoryczne dla dzieci;
- grupy wsparcia dla rodziców z dziećmi niepełnosprawnymi/przewlekle chorymi w celu udzielenia rodzicom pomocy, wiedzy, a przede wszystkim emocjonalnego wsparcia w wypełnianiu roli rodzica;

- utrzymana zostanie praca z instytucjami kultury działającymi na terenie naszego miasta, poprzez działania prowadzone na terenie ich placówek, co będzie skutkowało dotarciem do większej liczby mieszkańców z ofertą działań prowadzonych przez asystentów;
- Poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu.

W stosunku do kadry pracującej z rodzinami i dziećmi za kluczowe uznano:

- szkolenia asystentów;
- utrzymanie zatrudnienia zgodnego z wymogami ustawowymi w zakresie wspierania rodziny; oraz wzrost wynagrodzeń, w celu utrzymania etatów w pracy z rodziną i dziećmi.

Rozwój i funkcjonowanie środowiskowych form wsparcia dziennego.

Gmina Wałbrzych tworzy oraz rozwija system opieki nad dzieckiem, w formie placówek wsparcia dziennego.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Wałbrzych

L.p.	Nazwa placówki	Adres	Podmiot prowadzący	Liczba miejsc
1	Placówka wsparcia dziennego - forma opiekuńcza z elementami socjoterapii oraz profilaktyki uzależnień	ul. B. Chrobrego 45 58-300 Wałbrzych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu ul. B. Chrobrego 45	25

Placówki prowadzące zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Wałbrzych

L.p.	Podmiot prowadzący	Adres placówki	Liczba miejsc
1	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu	Rusinowa ul. Os. Górnice 48 58-308 Wałbrzych	15
2	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu	Biały Kamień ul. Andersa 145 58-304 Wałbrzych	15

Na prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Gmina Wałbrzych w 2023 r. wsparła Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu, organizacji pozarządowej wyłonionej w drodze otwartego konkursu ofert. Placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej działała w okresie od 1 lutego do 31 grudnia 2023 r., przez 5 dni w tygodniu 4 godziny dziennie. Oprócz zajęć opiekuńczo-wychowawczych wspomagających naukę prowadzone były także zajęcia z elementami profilaktyki uzależnień. W okresie ferii zimowych i wakacji zapewniono dzieciom wypoczynek i wycieczki. Organizowano takie imprezy okolicznościowe jak: Dzień Dziecka, Mikołajki, Tłusty Czwartek, śniadanie wielkanocne czy Wigilię.

Na realizację zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym wraz z organizacją wypoczynku w okresie letnim Gmina Wałbrzych dofinansowała w 2023 r. 1 organizację pozarządową, wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Wałbrzychu w okresie od 1 lutego 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. prowadziło w tym zakresie 2 świetlice w 2 dzielnicach Wałbrzycha (Biały Kamień i Rusinowa). Dzieciom zagwarantowano pomoc w nauce wyrównującą szanse edukacyjne, zajęcia propagujące profilaktykę uzależnień, zajęcia plastyczne, muzyczne i techniczne. Dzieci miały zapewnioną opiekę wraz z poczęstunkiem przez 5 dni w tygodniu po 3 godziny dziennie. Zorganizowano wyjścia m.in.: do kina, Explora Parku, Starej Kopalni i Palmiarni oraz wypoczynek pobytowy w okresie ferii zimowych i wakacji.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu jest głównym realizatorem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie miasta Wałbrzycha, w ramach której, w 2023 r. działały Placówki Wsparcia Dziennego z oddziałami, które przedstawia poniższa tabela.

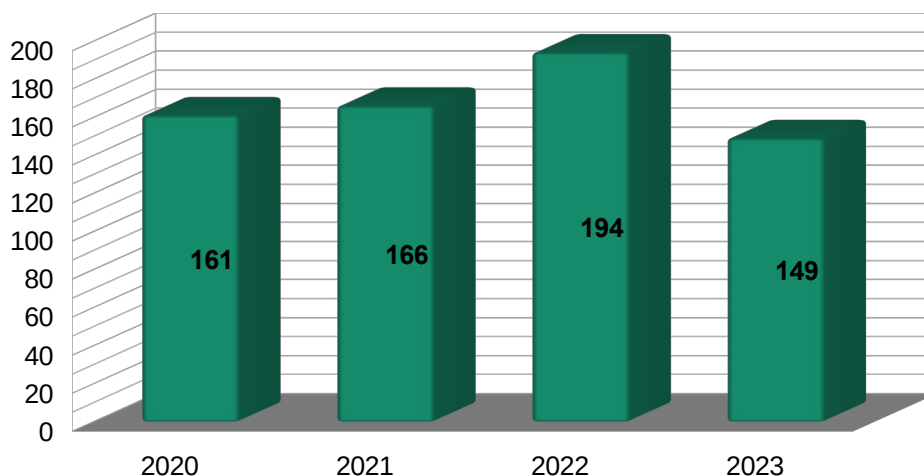
Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Gminę Wałbrzych

L.p.	Adres placówki	Nazwa placówki	Liczba miejsc
1	ul. Mickiewicza 26 58-300 Wałbrzych	Placówka wsparcia dziennego Śródmieście	15
2	ul. Dunikowskiego 39 58 – 309 Wałbrzych	Placówka wsparcia dziennego Piaskowa Góra	15
3	ul. Grodzka 71 58-316 Wałbrzych	Placówka wsparcia dziennego Podzamcze	15
4	ul. Niepodległości 64 58-303 Wałbrzych	Placówka wsparcia dziennego Podgórze	15

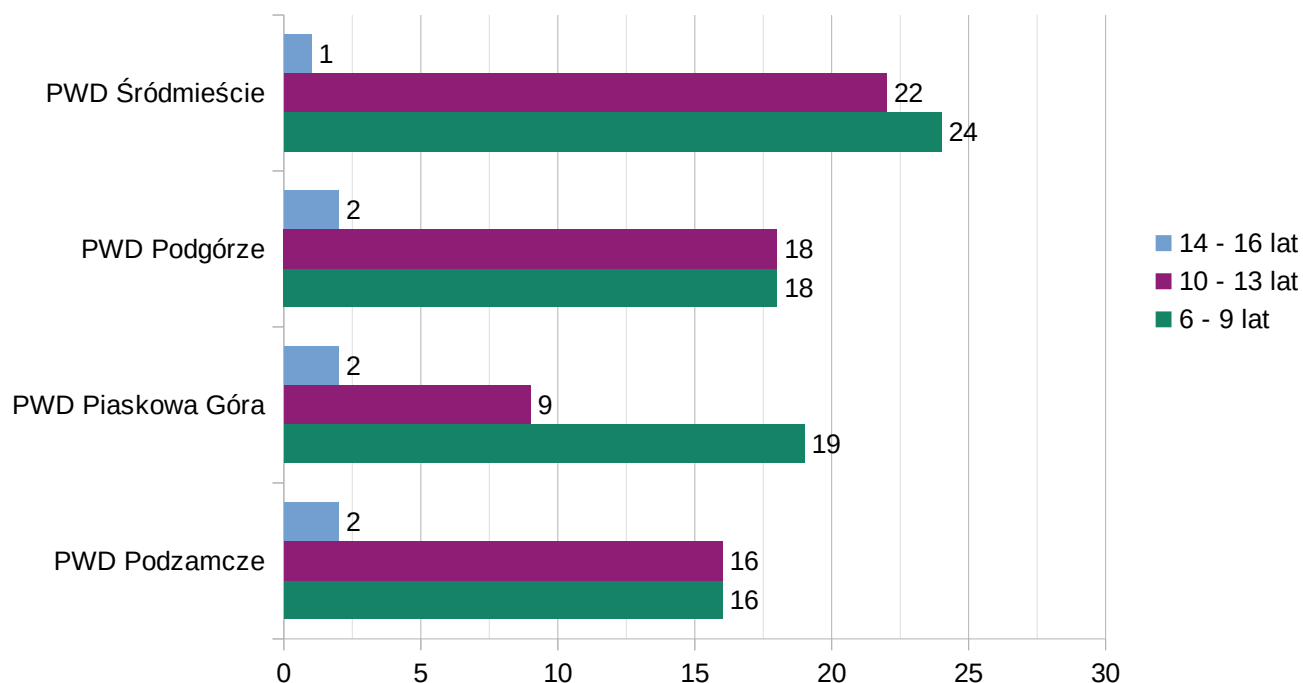
Pobyt w Placówce jest dobrowolny i nieodpłatny, a przyjęcie następuje na pisemny wniosek rodziców, opiekunów prawnych dziecka, lub na wniosek sądu. Placówka przeznaczona jest dla dzieci od 6 do 16 roku życia. W roku 2023 do placówek łącznie zapisanych było 149 dzieci.

Poniższy wykres przedstawia liczbę dzieci objętych wsparciem w placówkach wsparcia dziennego od 2014 roku. Widoczny jest spadek liczebności podczas trwania pandemii COVID-19 w 2020 i 2021 roku oraz w 2023 r. z powodu przeniesienia jednej z placówek do mniejszego lokalu i tym samym ograniczenia ilości miejsc.

**Liczba dzieci objętych wsparciem
w placówkach wsparcia dziennego MOPS
w latach 2020 - 2023**

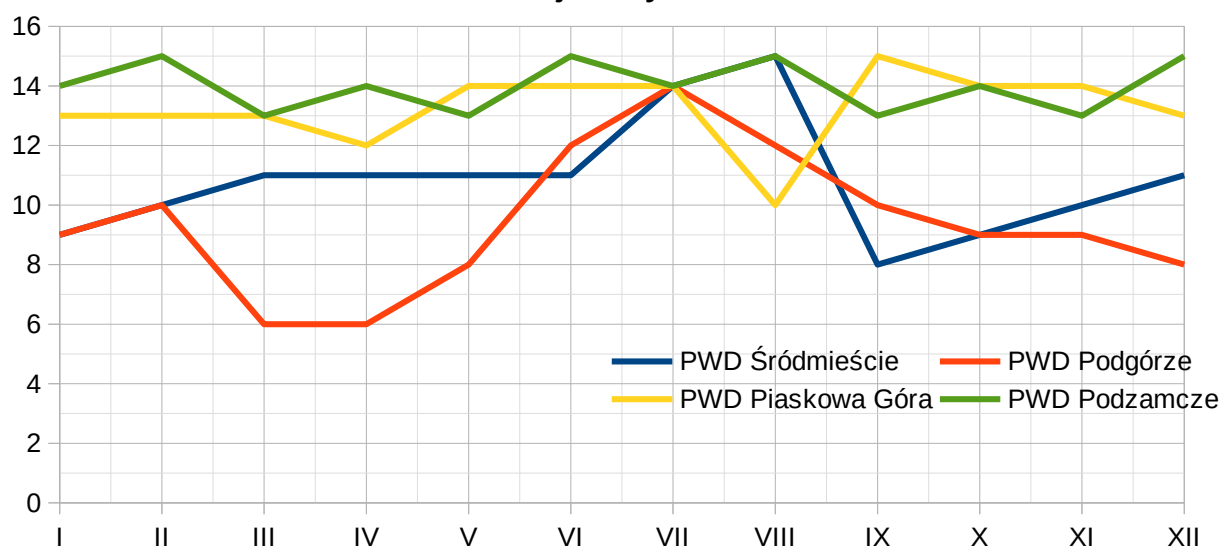

Roczna liczba podopiecznych w poszczególnych placówkach stacjonarnych w 2023 roku z podziałem na wiek

Z powyższego diagramu można wywnioskować, że zajęcia cieszą się największym zainteresowaniem wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, a także starszych do 13 roku życia.

Średnia miesięczna liczba podopiecznych w poszczególnych placówkach stacjonarnych w 2023 r.

Największe wahania średniej liczby uczestników odnotowano w placówkach „Śródmieście” oraz „Podgórze” gdzie w ostatnich dwóch latach kilka razy nastąpiła zmiana wychowawcy co za każdym razem dezorganizowało grupę.

Placówki zapewniają dzieciom wszechstronne wsparcie począwszy od zaspokajania podstawowych potrzeb po pomoc w organizacji czasu wolnego, pokonywaniu trudności szkolnych, radzeniu sobie z zaburzeniami zachowania oraz wsparcie w sytuacjach trudnych zarówno szkolnych jak i rodzinnych. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc należy do zadań własnych gminy.

Głównym celem oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężenie trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa. Placówki zapewniają :

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe,
- organizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień mających na celu przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym,
- kształtowanie postaw związanych ze zdrowym stylem życia,
- dożywianie w formie kanapek i owoców,
- stałą współpracę z rodzicami,
- współpracę ze szkołą oraz innymi instytucjami w celu udzielenia pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów.

W naszych placówkach został stworzony również program profilaktyki uniwersalnej, który jest dostosowany do potrzeb rozwojowych wychowanków oraz środowiska lokalnego i służy ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych. Jego realizacja odbywała się w ramach codziennych zajęć prowadzonych przez wychowawców, psychologów, spotkań z przedstawicielami straży miejskiej i sanepidu oraz innych instytucji pomocowych, mających na celu informowanie podopiecznych o szkodliwości używek i innych zachowań ryzykownych.

Program z zakresu profilaktyki realizowany był przez cały rok a podopieczni wzięli udział takich przedsięwzięciach jak, m.in. :

- „One billion rissing” - ogólnoswiatowa kampania - taniec przeciwko przemocy,
- „Sieciaki” - edukacyjna akcja bezpieczeństwa w sieci we współpracy z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę,
- „VI Sabacik ze Strażą Miejską” – festyn profilaktyczny
- „Uzależnieni od życia” – festiwal o tematyce profilaktycznej,
- „Marsz białej wstążki” – happening w ramach 16 dni przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć.

Tego typu działania pozwalają chronić dzieci przed różnego rodzaju patologią (przemocą, uzależnieniami, kontaktem z używkami) i uczyć właściwego reagowania lub zapobiegania takim zachowaniom. Pomagają również promować zdrowy styl życia i wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.

W ramach zadań w roku 2023 Zespół Placówek Wsparcia Dziennego zorganizował szereg zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży, tj.: plastyczne, techniczne, muzyczne, sportowe, czytelnicze, integracyjne a także profilaktyczne; odbyło się kilkanaście wycieczek oraz spotkań okolicznościowych.

Przez cały rok, placówki wsparcia dziennego zapewniały systematyczne dożywianie w postaci kanapek i owoców. Zorganizowano dla podopiecznych wypoczynki zimowy oraz letni.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego dzięki współpracy z innymi organizacjami i instytucjami współorganizował i uczestniczył w imprezach i projektach integracyjno – edukacyjnych. Najważniejsze działania, które opierały się głównie na współpracy z rodzicami i angażowały całe rodziny w życie placówki to m.in:

- imprezy okolicznościowe: śniadania wielkanocne, wigilie, Dzień Rodziny, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, Dzień Babci i Dziadka, dzień rodzicielstwa zastępczego,
- wspólne wyjścia i wycieczki: rodzinna wycieczka na Ptasią Kopę, piknik rodzinny w parku Rusinowa, rodzinna wycieczka nad jezioro Daisy, wycieczka autokarowa na Safari w Czechach,
- rodzice pomogli przygotować lasy w słoikach, stroiki świąteczne na aukcje charytatywne, kilka razy w roku przygotowują wspólnie z dziećmi wypieki, które są przekazywane mieszkańcom wałbrzyskich domów pomocy społecznej.

Pomoc rodziców pozwala na wzbogacanie organizowanych przez placówkę wydarzeń. Dobra współpraca z rodzicami warunkuje harmonijny rozwój dziecka, rodzice mają szansę obserwować dzieci podczas nauki samodzielności i funkcjonowania w środowisku rówieśniczym.

Ponadto wychowawcy są w stałym kontakcie z rodzicami i opiekunami swoich podopiecznych w kwestii ewentualnych problemów wychowawczych i problemów w szkole. Kontakt z rodzicami dotyczy również postępów i pozytywnych aspektów z życia dzieci.

W placówkach w zależności od potrzeb odbywają także z rodzicami **konsultacje indywidualne**.

Kluczowym elementem jest **współpraca ze szkołami, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną**, ale również z pracownikami socjalnymi i asystentami w celu usprawnienia kompleksowego oddziaływania i reagowania w sytuacjach kryzysowych.

W każdej placówce zorganizowane były **odpowiednie warunki i stały czas na naukę**, gdzie podopieczni mieli możliwość odrobienia lekcji. Pomocy w nauce udzielali wychowawcy, młodszym kolegom pomagali też starsi wychowankowie. Wychowawcy i wolontariusze pomagali w nadrabianiu ewentualnych zaległości oraz udzielali pomocy w doskonaleniu czytania i pisania. Pomoc w nauce obejmuje również pomoc w nabywaniu umiejętności korzystania ze słowników, pomocy naukowych i internetu.

Zapewniono także szereg zajęć i **warsztatów edukacyjnych**. W ramach edukacji ekologicznej podopieczni wykonali karmniki dla ptaków, prowadzono także działania edukacyjne w tym zakresie.

Placówki brały także udział w akcjach sprzątnięcia świata, eko warsztatach w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, warsztatach kulinarnych Zero Waste, zbierali elektrośmieci i sadzili drzewa.

Celem udziału w **kampaniach ekologicznych** jest kształtowanie odpowiedzialności za środowisko, wskazanie alternatywnych rozwiązań, które nie mają destrukcyjnego wpływu na planetę. Dzieci rozbudzają zainteresowanie przyrodą i otaczającym światem. Ponadto podopieczni uczestniczyli w warsztatach edukacyjno – plastycznych pikniku Radia Eska „Summer City”, w prelekcji na temat księżnej Daisy, warsztatach kulinarnych KFC, zajęciach edukacyjnych w Strefie Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, spotkaniu z autorką bajek Ireną Raszką, cykliczne spotkania w Bibliotece Pod Atlantami.

Takie działania rozwijają kreatywne myślenie, stymulują zmysły, rozwijają wyobraźnię, kształtują umiejętności uważnego słuchania i dokonywania analizy. Pozwala to na rozbudzanie ciekawości i zachęca do praktycznego wykorzystania zdobytych wiadomości.

Dbanie o **rozwój zdolności i zainteresowań** podopiecznych, stwarzanie nieustannych możliwości do wyrażenia siebie, m.in.: w śpiewie, tańcu, w plastyce, czy w sporcie, m. in.: plastyczno - techniczne warsztaty walentynkowe, polsko – ukraińskie warsztaty wielkanocne ze Stowarzyszeniem Progres, warsztaty rzeźbiarskie w galerii sztuki w czeskim Broumovie,

warsztaty rękodzieła we współpracy z Wałbrzyskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, **udział w warsztatach terapii zajęciowej**, to kolejne działania wpisane w funkcjonowanie placówek. Wszystko to pozwoliło na rozbudzenie zmysłów estetycznych i kształtowanie twórczej ekspresji. Dzieci zapoznały się z różnymi technikami plastycznymi, rozwijały precyzję i dokładność. W ramach współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, podopieczni uczestniczyli w **festiwalu piosenki osób niepełnosprawnych** oraz przygotowali kilka występów wokalnie – tanecznych na różne okazje, dzięki czemu mogli przyzwyczajać się do ciągłej aktywności fizycznej, mogli zadbać o swoją sprawność co pozytywnie wpływa na zdrowie, zapobiega otyłości i wadom postawy. Cyklicznie brali też udział w **zajęciach sportowych** na basenie, kręgielni czy podczas codziennych rozgrywek świetlicowych, kształtując tym sposobem umiejętność zdrowej rywalizacji, uczyli się wygrywania i przegrywania.

Dzięki całorocznym **wizytom w instytucjach kultury**, takich jak teatr, kino, filharmonia, muzeum czy galerie sztuki mogli rozbudzać zainteresowania kulturalne i kształtować właściwe zachowania w miejscach publicznych.

Aby stworzyć optymalne i bezpieczne warunki, wspierające rozwój fizyczny, psychiczny i poznawczy dziecka, wprowadzono codzienne **warsztaty relaksacyjne**, cykliczne **warsztaty oddechowe** w specjalnej sali sensorycznej, **zajęcia z jogi i arteterapii**. Takie działania uczą wyciszania, radzenia sobie z trudnymi emocjami, zapobiegają zachowaniom destrukcyjnym, wskazują na wartość odpoczynku i relaksu w życiu człowieka.

Mając na uwadze kształtowanie postaw prospołecznych i wzmacnianie więzi ze społecznością lokalną, jak co roku zorganizowaliśmy „Marsz do wiosny” we współpracy z różnymi środowiskami lokalnymi, szkołami oraz radnymi. Wzięliśmy też udział w kilku **miejskich wydarzeniach**, m. in.: otwarcie parku Sybiraków, rodzinny piknik w parku Rusinowa, festyn miejski na powitanie wakacji, XXIII Toyota Eko Półmaraton. Przez cały rok wszystkie placówki czynnie angażowały się w **dobroczynność i wolontariat**. Przy okazji każdego święta dzieci przygotowały kartki z życzeniami dla wszystkich pracowników MOPS oraz zaprzyjaźnionych firm, instytucji, wolontariuszy skupionych przy Ośrodku, wałbrzyskich seniorów, pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej, Dziennych Domów Pobytu oraz Centrum Wsparcia Socjalnego. Łącznie obdarowano ponad 1 200 osób. Placówki organizowały i uczestniczyły w **akcjach charytatywnych**. We współpracy ze stowarzyszeniem „Przyjazny Stary Zdrój”, „Progres” i fundacją „Patataj Animals Sanctuary” zorganizowano charytatywne kiermasze, podczas których zbierano środki na pomoc zwierzętom. Cały rok prowadzono we wszystkich placówkach zbiórkę odzieży, zabawek i najpotrzebniejszych rzeczy dla podopiecznych Centrum Wsparcia Socjalnego.

Podopieczni brali udział w zbiórce darów dla potrzebujących zwierząt ze schroniska oraz systematyczne wyprowadzanie psy na spacer. Własnoręcznie wykonane kartki świąteczne, lasy w słoikach trafiały na licytacje na festynach charytatywnych, których dochód w całości był przeznaczony na pomoc chorym dzieciom z Wałbrzycha. Dzieci wzięły też udział w „Żonkilowej kweście” dla wałbrzyskiego hospicjum. Angażowanie podopiecznych do tego typu akcji ma na celu uwrażliwienie na potrzeby innych, życzliwość, tolerancję, rozwijanie empatii oraz kształtowanie pozytywnej postawy wobec cierpiących i potrzebujących.

W ramach podnoszenia kwalifikacji wszyscy pracownicy ZPWD wzięli udział :

- w sześciogodzinny kursie dotyczącym udzielania pierwszej pomocy, w tym dzieciom,
- uczestniczyli w warsztatach, pn.: „Treningu Umiejętności Społecznych TUS” oraz „Profilaktyka przemocy seksualnej wobec dzieci” przeprowadzonych nieodpłatnie przez psychologa i terapeutę Działu Profilaktyki.
- dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Demagog i Fundacją „Szkoła z klasą” odbyli bezpłatne szkolenia, pn.: „Fake Know More – Jak emocje wpływają na podatność na dezinformację?” i „Asy internetu - wzmocnienia u dzieci wartości, które pomogą eksplorować w bezpieczny sposób internet”
- w zorganizowanym przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej nieodpłatnym szkoleniu pn.: „Agresja w sieci – przeciwdziałanie cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży”.

Podobnie jak w 2023 r. i latach poprzednich, planowane jest nadal propagowanie oferty placówek wsparcia dziennego realizowanych na rzecz dzieci, ale stanowiących jednocześnie element wspierania całej rodziny. Zakłada się, że zapewnienie najmłodszym dostępu do nieodpłatnych, atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego może skutecznie przeciwdziałać podejmowaniu przez nie zachowań ryzykownych i zapobiec ich demoralizacji oraz wykluczeniu społecznemu. Kształtowanie pozytywnych wzorców spędzania czasu przez młodych odbiorców może pozytywnie wpłynąć na aktywności podejmowane w przyszłości. Dlatego większość działań będzie kontynuowana również w następnym roku. W planie jest także zorganizowanie dodatkowych zajęć rozwijających cieszących się największym zainteresowaniem wśród dzieci, tj.: robotyka, majsterkowanie, czy warsztaty edukacyjne we współpracy z Polską Akcją Humanitarną. W ramach działalności w zakresie szeroko pojętej profilaktyki dodatkowo uruchomione zostaną akcje profilaktyczne zainicjowane podczas szkoleń pracowników w roku 2023 („Asy internetu”, „Fake Know More”, „Agresja w sieci”) oraz programy rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom („Rodzina Miśków”, „Cukierki”).

W związku z rosnącym zapotrzebowaniem, przy sprzyjających okolicznościach finansowych, w założeniach Ośrodka jest również uruchomienie nowych placówek wsparcia dziennego w dzielnicach Nowe Miasto i Sobiecin oraz czterech miejsc pracy podwórkowej w okresie wakacji.